

LES 19

1.

	Infinitief	prs/fut/aor	act/med/pss	ww	betekenis
a	καθαρίζεσθαι	prs	pss	καθαρίζω	reinigen
b	καλεῖν	prs	act	καλέω	roepen
c	κατακαλύπτεσθαι	prs	med	κατακαλύπτω	geheel bedekken
d	νίψασθαι	aor	med	νίπτω	wassen
e	λαληθῆναι	aor	pss	λαλέω	spreken
f	γράφαι	aor	act	γράφω	schrijven
g	διακονῆσαι	aor	act	διακονέω	dienen
h	ἄπτεσθαι	prs	med	ἄπτω	zich vasthechten aan
i	βαστάζεσθαι	prs	pss	βαστάζω	dragen, verdragen
j	θαυμασθῆναι	aor	pss	θαυμάζω	verwonderd zijn

2.

1	<p>Πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν</p> <p>Aantekeningen: πρωῖα is een znw.gen.vr.ev., <i>de vroege morgen</i>. γενομένης is part.aor.med.gen.vr.ev. van γίνομαι. ἔλαβον is ind.aor.act. 3^e p.mv. van λαμβάνω. θανατῶσαι is de inf.aor.act. van θανατώ, <i>doden</i>. Vertaling: als de vroege morgen geworden zijnde (als het licht wordt) een raadsbesluit namen alle overpriesters en de oudsten van het volk tegen Jezus om te doden hem. (Mt 27:1)</p>
2	<p>πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν</p> <p>Aantekeningen: ἐφθάσαμεν is ind.aor.act. 1^e mv. van φθάνω. στοιχεῖν is inf.prs.act. van στοιχέω, <i>voortgaan</i> (op de ingeslagen weg). ὃ is acc.onz.ev. van ὅς. Vertaling: behalve in wat wij hebben bereikt, in hetzelfde (of: daarin) voortgaan. (Fp 3:16)</p>
3	<p>Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν</p> <p>Aantekeningen: παρεκάλεσα is een ind.aor.act. 1^e p.ev. van παρακαλέω, <i>smeken, troosten, verzoeken</i>. προσμεῖναι is de inf.aor.act. van προσμένω, <i>ergens langer blijven</i>. πορευόμενος is een part.prs.med.nom.mnl.ev. van πορεύομαι, <i>(weg)gaan, verder trekken, reizen</i>. παραγγείλῃς is een sub.aor.act. 2^e p.ev. van παραγγέλλω, <i>opdragen, bevelen</i>. τισὶν is een onb.vnw. van τις, <i>sommige</i>. ἑτεροδιδασκαλεῖν is een inf.prs.act. van ἑτεροδιδασκαλέω, <i>andere dingen leren, ketter zijn</i>. Vertaling: zoals ik heb bevolen jou langer te blijven in Efeze reizende naar Macedonië (toen ik naar Macedonië ging), opdat jij zou bevelen aan sommigen niet andere dingen te leren. (1Tm 1:3)</p>
4	<p>λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν [τοῦτο] δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου</p> <p>Aantekeningen: πίεσθε is ind.fut.med. 2^e p.mv. van πίνω, <i>drinken</i>.</p>

	<p>καθίσαι is de inf.aor.act. van καθίζω, <i>zitten</i>. δοῦναι is de inf.aor.act. van δίδωμι, <i>geven</i>. ἡτοιμάσται is ind.pf.pss. 3^e p. ev. van ἐτοιμάζω, <i>gereedmaken, bereiden</i>. Vertaling: hij zegt tot hen: de wel beker van mij zullen jullie drinken, maar het zitten aan de rechterkant van mij en de linkerzijde niet het is mijn dat te geven, maar aan degene voor wie het gereed gemaakt (bereid) is door mijn Vader. (Mt 20:23)</p>
5	<p>ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον πῶς οὐκ οἶδατε δοκιμάζειν</p> <p>Aantekeningen: ὑποκριταί is de voc.mnl.mv. van ὑποκριτής, <i>huichelaar</i>. οἶδατε is de ind.pf.act. 2^e p.mv. van οἶδα, <i>weten, kennen</i>. δοκιμάζειν is inf.prs.act. van δοκιμάζω, <i>toetsen, schatten, keuren</i>. Vertaling: huichelaars, het gelaat van de aarde en de hemel weet u te toetsen, de tijd maar deze (maar dit tijdstip, het nu) hoe niet jullie weten te toetsen. (Lc 12:56)</p>
6	<p>καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτοῦς</p> <p>Aantekeningen: ἐδόθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev. van δίδωμι. ποιῆσαι is inf.aor.act. van ποιέω. νικῆσαι is inf.aor.act. van νικάω, <i>overwinnen</i>. Vertaling: en werd gegeven aan hem te maken oorlog met de heiligen en om te overwinnen hen. (Op 13:7).</p>
7	<p>Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ</p> <p>Aantekeningen: καλέσαντες is een part.aor.act.nom.mnl.mv. van καλέω. παρήγγειλαν is ind.aor.act. 3^e p.mv. van παραγγέλλω. φθέγγεσθαι is inf.prs.med. van φθέγγομαι, <i>de stem verheffen, afkondigen</i>. διδάσκειν is inf.prs.act. van διδάσκω. Vertaling: en roepende hen bevalen zij in het geheel niet de stem te verheffen noch te leren op grond van de naam van Jezus. (Hn 4:18)</p>
8	<p>καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἄγρὸν ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἔρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον.</p> <p>Aantekeningen: ἤρξαντο is ind.aor.med. 3^e p.mv. van ἄρχω, <i>beginnen</i>. παραιτεῖσθαι is inf.prs.med. van παραιτέομαι, <i>zich verontschuldigen</i>. ἡγόρασα is ind.aor.act. 1^e p.ev. van ἀγοράζω, <i>kopen</i>. ἐξελθὼν is een part.aor.act.nom.mnl.ev. van ἐξέρχομαι, <i>heengaan</i>. ἰδεῖν is inf.aor.act. van ὁράω, <i>zien</i>. ἔρωτῶ is ind.prs.act. 1e p.ev. van ἐρωτάω, <i>vragen</i>. ἔχε is gbw.prs.act. 2e p.ev. van ἔχω, <i>hebben, houden</i>. παρητημένον is part.pf.pss.acc.mnl.ev. van παραιτέομαι. Vertaling: en begonnen vanaf één allen zich te verontschuldigen, de eerste zei tot hem: een akker heb ik gekocht ik heb noodzaak heengande (te) zien hem. Ik vraag u, houd mij verontschuldigd zijnde. (Lc 14:18)</p>
9	<p>τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν;</p> <p>Aantekeningen: τίσιν is vrwnw.dat.mnl.mv. van τίς. ὥμοσεν is ind.aor.act. 3^e p.ev. van ὅμνυμι, <i>zweren</i>. εἰσελεύσεσθαι is inf.fut.med. van εἰσέρχομαι, <i>binnenkomen</i>. ἀπειθήσασιν is part.aor.act.dat.mnl.mv. van ἀπειθέω, <i>ongehoorzaam zijn</i>. Vertaling: aan wie maar heeft hij gezworen niet te zullen binnenkomen in de rustplaats van hem, als niet aan de ongehoorzaam zijnden? (Hb 3:18)</p>

10	ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
	<p>Aantekeningen: ἔχων is een part.prs.act.nom.mnl.ev. van ἔχω. προσδέχονται is een ind.prs.med. 3^e p.mv. van προσδέχομαι, <i>verwachten</i>. μέλλειν is inf.prs.act. van μέλλω, <i>zullen, op het punt staan om</i>. ἔσεσθαι is inf.fut.med. van εἶμι. Vertaling: hoop hebbend op de God die ook zelf dezen (= zichzelf) verwachten, een opstanding op het punt staan te zullen zijn van rechtvaardigen en ook van onrechtvaardigen. (Hn 24:15).</p>
11	πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα,
	<p>Aantekeningen: ποιοῦσιν is ind.prs.act. 3^e p.mv. van ποιέω. θεαθῆναι is inf.aor.pss. van θεάομαι, <i>aanschouwen</i>, hier: <i>door iemand gezien of bekeken worden</i>. πλατύνουσιν is ind.prs.act. 3^e p.mv. van πλατύνω, <i>breed maken</i>. μεγαλύνουσιν is ind.prs.act. 3^e p.mv. van μεγαλύνω, <i>groot maken</i>. Vertaling: maar al de werken van hen doen zij voor het bekeken te worden door de mensen. Zij maken breed want de gebedsriemen van zich en zij maken groot de randen (tsietsiet). (Mt 23:5).</p>
12	Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι;
	<p>Aantekeningen: πορευομένων is part.prs.med.gen.mnl.mv. van πορεύομαι. ἤρξατο is ind.aor.med. 3^e p.ev. van ἄρχω. λέγειν is inf.prs.act. van λέγω. ἐξήλθατε is ind.aor.act. 2^e p.mv. van ἐξέρχομαι. θεάσασθαι is inf.aor.med. van θεάομαι. Vertaling: maar dezen heengegaan zijnde (= genitivus absolutus, les 24.6, als van hen zij zijn weggegaan) begon Jezus te zeggen tot de menigten omtrent Johannes: wat zijn jullie uitgegaan in de woestijn (om te) aanschouwen? (Mt 11:7).</p>
13	διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν·
	<p>Aantekeningen: διήρχετο is ind.impf.med. 3^e p.ev. van διέρχομαι, <i>rondgaan</i>. συνήρχοντο is ind.impf.med. 3^e p.mv. van συνέρχομαι, <i>meegaan met</i>. ἀκούειν is inf.prs.act. van ἀκούω. θεραπεύεσθαι is inf.prs.pss. van θεραπεύω, <i>genezen</i>. Vertaling: ging rond maar nog meer het woord omtrent hem, en gingen mee menigten velen (om te) horen en (om te) worden genezen van hun kwalen. (Lc 5:15).</p>